

Posudek vedoucího bakalářské práce:

Tomáš Adamec, Nauka o významu, biosémiotika a jejich význam pro současnou kulturu.

doc. PhDr. Ladislav Benyovszky, CSc

In medias res: V první části studie vykládá základy Uexküllovy nauky o významu (Bedeutungslehre), v druhé a třetí seznamuje čtenáře elementárně s jejím rozvíjením v sémiotické biologii, přičemž v centru stojí v Čechách nejvýraznější představitel tohoto myšlení, Anton Markoš. V závěrečné části otevírá opatrně obecnější problém, který, jakkoli stál v pozadí, držel vlastně celou práci "při dechu" – problém *vztahu světa a jeho lidského významu*. - Proto *teorie významu, proto biosémiotika*.

Mám za klad práce již autorův zdrženlivý postoj ohledně možnosti samostatného systematického nasazení problému vztahu světa a významu, protože tak by byl problém v praktických mezích (postupová práce) neřešitelný. Schvaluji také volbu připomenutí Uexkülla a jím inspirovaného myšlení v biologii či metabiologii jako "prvního kroku" na cestě k tomuto problému, protože právě tam se v novějším myšlení (20. stol. a dále) poprvé výrazně ozývá rozumění světu (zprvu chápán jako "totéž" co "příroda") nikoli jako *kauzační souvislosti*, ale jako *významové harmonii*. Výklad Uexkülla považuji za zdařilý, srozumitelný, zaměřený vskutku k tomu podstatnému (význam, kontrast, funkční kruh, atd.), možná nicméně až za příliš elementární, jakkoli věcná souvislost není snadná. Podobně je tomu s výkladem biosémiologie. Jakkoli je zároveň nesporné, že jak sama biosémiologie, tak i další rozvoj Uexküllovy základní myšlenky (především téma osvětí (Umwelt)) je širší, považuji zároveň autorovo omezení pole výkladu za oprávněné, protože jak další rozvoj na poli biologie, tak i filosofie a filosofické antropologie, je svou šíří a složitostí v mezích bakalářské práce rozumně nezmapovatelný, nehledě k tomu, že by zastřel základní autorovu intenci – nechat jasně vystoupit problém "vztahu" světa a jeho lidského smyslu.

Myslím, že práce podává věcně přiměřený výklad svého tématu, je opatrná v argumentech, ale místy prozrazuje absolventa studií humanitní vzdělanosti i "negativním" způsobem. Tím mám na mysli místy až křečovitě lpění na formálně-metodických principech její výstavby, jež známe z jiných disciplin než je filosofie, která zpravidla řídí svou formální stránku výhradně obsahem samým, neb již od dob Nietzscheových ví o nebezpečí "sežrání myšlení metodou".

Nemám potřebu autorovi vytýkat to či ono dílčí nepřesné vyjádření, celkově mám argumentaci za přesvědčivou a výklad sledovaných teorií za věcně přiměřený. Snad jen kvůli výše zmíněné "elementárnosti" práce váhám s hodnocením mezi známkami *výborně* a *velmi dobře*.

V Praze 30.8.2018